

Адыгэ макь

Голос
адыга

№ 205 (20968)

2015-рэ илээс

ШЭМБЭТ
ШЭКИОГЪУМ и 7кышгэгъыагъуу кыдэжы
кышгэгъыагъуу кыдэжы
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствоэ игъээт

Хэхъоныгъэхэм ащигъэгъозагъ

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путинэм Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан Москва зэлу-кэгъу шыдырилагъ. Республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэкӀ анахъ зигъо Иофыгъохэм, джащ фэдэу Адыгеим ипашчэхэм апашъхъэ ит пшъэрылъ шъхьаӀэхэм ахэр атегушылагъэх.

Тхьаклушынэ Аслъан хэгъэгум ипашчэ кыфилотагъ экономикэмкӀэ, социальнэ лъэныкъомкӀэ Иофхэм язытет фэгъэхьыгъэу. Адыгеим ибюджет идотациехэр 2007-рэ илээсэм процент 61,1-рэ хуыщтыгъэхэмэ, 2014-рэ илээсэм ахэр про-

цент 39-м нэсыгъэх. Бюджетым ихахъохъэр фэдиц хъазыркӀэ нахьыбэ хуыгъэх, сомэ миллиарди 9-м нэсыгъэх.

Адыгеим и Лышъхъэ кызырлыуагъэмкӀэ, мы илээсэм мэзи 9-м кыклоцӀ промышленнэ производствэм ииндекс

проценти 106,4-рэ хуыгъэ, ащ ишлуагъэкӀэ Къыблэ федеральнэ шьолпырым я 3-рэ чыплэр шиубытыгъ. Зэхэубытэгъэ продуктэу къахыжыгъэр фэди 1,7-кӀэ нахьыбэ хуыгъэ. 2014-рэ илээсэмкӀэ ВРП-р сомэ миллиард 80-м нэсыгъ. Промышленнэ производствэм, унэхэр шыгъэнхэм альэныкъокӀэ Адыгеим гъэхъэгъэшлэхэр ешых. 2014-рэ илээсэм цыфхэр зычӀэсыт унэ квадрат метр-рэ мин 269-рэ республикэм щатлупшыгъ, 2013-рэ илээсэм елӀытыгъэмэ, фэди 2,5-кӀэ ар нахьыб.

Мэкъу-мэщым ыльэныкъокӀэ Адыгеим гъэхъэгъэшлэхэр ешых. Тхьаклушынэ Аслъан кызырлыуагъэмкӀэ, илээс зауэ хуыгъэшъ зернэ лэжыгъэшхо къахыжы (илээс къэс гурытымкӀэ зернэ культурэ тонн мин 500 фэдиз). Мы илээсэм, фэдэ зыпарэкӀи кыхымыкӀыгъэу, Адыгеим зернэ тонн мин 655-рэ кышхыжыгъ. Мэкъу-мэщым нэмыкӀэу чыгъхатэхэм ялэжын, гъэфэбӀлэ комплексхэм яшын зарагъэушъомбгъу, пынджлэжынынри тӀэкӀу-тӀэкӀуэ зыпкӀэ рагъэуцожы.

— Къоджэдэсхэм ящылакӀэ нахьышлу хуыным пае бэ зэшлӀотхырэр: гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ федеральнэ программэм тетэу фельдшер-мамыку пункт 28-рэ, кӀэлэцӀыкӀу ыгытӀи 5, газрыкӀуапӀэхэр ыкӀи нэмыкӀхэр ашыгъэх. Республикэр зэрэпсауу пштэмэ, процент 84,3-м нэсэу газыр аӀэкӀагъэхьагъ, Урысыем гурытымкӀэ ипчӀагъэхэм ар ашъхьадэкӀы, — кыхыгъэщыгъ Адыгеим и Лышъхъэ.

Тхьаклушынэ Аслъан Владимир Путинэм кызырэфилотагъэмкӀэ, республикэм ИофшӀэн мыгъотыныгъэм кышчыкӀичыгъ, бюджетым епхыгъэу Иоф зышӀэхэрэм лэжыпкӀэр ятыгъэнымкӀэ чыфӀэ ателӀэп, хэгъэгум и Президент ижъоныгъокӀэ унашъохэри дэгъоу гъэцӀагъэ мэхъух. Ащ пӀыздагъэу Тхьаклушынэ Аслъан кыфилотагъ цыфхэр зэхэтэкъоным

нэсыгъэ унэжъхэм къачӀэщыжыгъэнхэм ипрограммэ гъэцӀагъэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэу: а Иофхьабзэм сомэ миллион 627-рэ пӀуагъэхьагъ, нэбгырэ 800-м ехъумэ япсэукӀэ амалхэр нахьышлу афашыгъэх.

Украинэм зышъхъэ кызыжыжыгъэхэр республикэм егъэблэгъэнхэм ИофыгъокӀи Иофхэм язытет хэгъэгум ипашчэ шигъэгъозагъ. Украинэм кыкӀхи нэбгырэ мини 6 фэдиз пстэумкӀи республикэм къэклогъагъ, джырэкӀэ нэбгырэ мини 3 фэдиз ахэм ащышӀэу кынагъэр. Тхыльхэм ягъэхъазырынкӀэ, ИофшӀэн ягъэгъотыгъэнымкӀэ ахэм лӀэпӀэгъу афэхъух, якӀэлэцӀыкӀухэри еджапӀэм маклох, ыгытӀэхэм ачӀэсых. Сирием кыкӀыжырэ тильӀэпкӀэгъухэми япхыгъэу ащ фэдэ пшъэрылӀхэр зэшлӀохыгъэ мэхъух.

— ЕкӀолӀакӀэу Иофым фытӀлэм ишлуагъэкӀэ цыфхэм зегурылӀоныгъэ азыфагу илӀ, зэдӀэжыкӀ: республикэм исым ипроцент 63-р — славян лӀэпкӀым кыхыжыгъэх, процент 25-р — адыгэх, адӀэхэр нэмыкӀ лӀэпкӀхэм ащышых, зӀкӀэри Иоф зэралӀэщтыр ары зыпылыр, — кылуагъ Тхьаклушынэ Аслъан.

Адыгеим и Лышъхъэ джащ фэдэу хэгъэгум и Президент кыфилотагъ республикэм кырацэхэрэм япхыгъэ ИофшӀэнэу агъэцӀагъэм фэгъэхьыгъэу. Урысыем иэкономикэ инвестициехэр нахьыбэу кыхыгъэхъэгъэнхэмкӀэ, социальнэ инфраструктурэм хэхъоныгъэ егъэшыхъэнымкӀэ Иофыгъохэм атегушылагъэх.

Республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэкӀэ псалӀэу Тхьаклушынэ Аслъан кышлыгъэр Урысыем и Президентэу Владимир Путинэм игоу ыльэгъугъыкӀи джырэ Иофыгъоу къэуцугъэхэм язэшлӀохын ыналэ атырыргъэдзагъ. Адыгеим и Лышъхъэ игъо ыльэгъугъэ Иофыгъо пстэуми къэралыгъом ипашчэ зэралӀэщтым фэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэ зэдашыгъ.

Владимир Путинэр Адыгеим и Лышъхъэ кыфэгъушлуагъ

**Лытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкӀор!**

ЛӀэпкӀхэм языкӀыныгъэ и Мафэ фэшӀ сипфэгъушӀо!

Мы мӀэфӀкӀым ыльӀапсэ лӀэшӀэгъу чыжъэхэм къащегъэ, лӀэпкӀэ зыкӀыныгъэмрэ зӀэкӀотныгъэмрэ яхабзэхэр лӀэужхэм зэрэзӀэпахырэм итамыгъэу щыт. Урысыем итарихъ, тятӀпашъэхэм осыетэу кытфагъэнагъэм тэ кӀуачӀэ ахэдгъуатэзэ, джырэ лӀэхъаным тызэутӀлӀэрэ кӀыныгъо кызырмыкӀохэр зӀэтӀэчых. Тинахыжъхэм зэуапӀэм лӀыхъужыныгъэу щызэрахъагъэм, ИофшӀэным гъэхъагъэу

щашыгъэхэм, Хэгъэгум зэрэфэшъыпкӀагъэхэм тарэгъушхо.

Псауныгъэ пытэ уилӀэнэу, гъэхъагъэхэр пшӀынэу, шӀоу щыӀэр зӀкӀэ кыбдэхъунэу пфэсӀо!

В. ПУТИН

Джащ фэдэу мӀэфӀкӀымкӀэ Тхьаклушынэ Аслъан кыфэгъушлуагъэх Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхьаматэу Дмитрий Медведевыр, Урысые Федерацием оборонэмкӀэ иминистрэу Сергей Шойгу, Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗӀлукӀэ ФедерациемкӀэ

и Совет и Тхьаматэу Валентина Матвиенкэр, Урысые Федерацием и Президент и Администрация ипашчэу Сергей Ивановыр, федеральнэ министерствэхэмрэ ведомствэхэмрэ япашчэхэр, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэр, Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗӀлукӀэ ФедерациемкӀэ и Советрэ ядепутатхэр, ЧӀчӀэн Республикэм ипашчэу Рамзан Кадыровыр, Республикэу Мордовием ипашчэу Владимир Волковыр, Къалмыкь Республикэм ипашчэу Алексей Орловыр, Оренбург хэкум игубернаторэу Юрий Берг, Брянскэ хэкум игубер-

наторэу Александр Богомаз, Сахалин хэкум игубернаторэу Олег Кожемяко, Ярославскэ хэкум игубернаторэу Сергей Ястребовыр, Приморскэ краим игубернаторэу Владимир Миклушевскэр, Тюмень хэкум игубернаторэу Владимир Якушевыр, ФедерациемкӀэ Советым хэтэу Вячеслав Шверикас, ФедерациемкӀэ Советым хэтэу ХъопсарыкӀо Мурат, крайхэм, хэкухэм, республикхэм яхэбзегъэуцу зӀлукӀэхэм ядепутатхэр, Адыгеимрэ Пшызэ шьолпыррэ ямуниципальнэ образованиехэм япашчэхэр, общественнэ ИофышӀэхэр.

КӀэуххэр зӀфихысыжыгъэх

ШӀекӀогъум и 2-м кышчыублагъэу мобилизационнэ тренировкэу кӀуагъэм икӀэуххэр тыгъуасэ ДжӀэджэ районым шыкӀогъэ зӀлукӀэм шызӀфахысыжыгъэх.

Къэралыгъо хабзэм игъэцӀӀӀо кӀуыкӀухэм ыкӀи муниципалитетхэм а лӀэныкъомкӀэ Иоф зэралӀагъэм фэгъэхьыгъэу пшъэдӀкӀыжъ зыхьырэ цыфхэм къалуагъэхэм Адыгеим и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан ядӀагъ.

ЗэрэхагъэунэфыкӀыгъэмкӀэ, рахъухъэгъэгъэ Иофхьабзэхэр икӀоу ыкӀи игъом агъэцӀагъэх.

— Мыщ фэдэ тренировкэхэмрэ зӀлукӀэхэмрэ ренэу зэхатщэхэзэ тшӀышт, сыда пӀомэ мобилизационнэ ухъазыры-

ныгъэм зыпкӀытыныгъэ нэшанэ илӀэн фае. Хабзэм икӀуыкӀу пӀпчъ ащкӀэ пшъэрылӀэу илӀэхэр икӀоу зӀхыфынхэ ыкӀи зэрэзекӀонхэ фӀе шыкӀэ-амалхэр зехъагъэхэ зэрэхъурэм лӀыплӀэн фае, — кылуагъ Тхьаклушынэ Аслъан.

ЗӀлукӀэм икӀэуххэмкӀэ республикэм и Лышъхъэ Адыгеим икӀэралыгъо хабзэ игъэцӀӀӀо кӀуыкӀухэм ямобилизационнэ ухъазырыныгъэ осэ ин кыфисшыгъ. Ащ нэмыкӀэу Тхьаклушынэ Аслъан министрствэхэмрэ ведомствэхэмрэ япашчэхэм пшъэрылӀ афишыгъ

щыклагъэу а Иофым фэхъугъэхэр зӀхафынхэу, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэмкӀэ Иофхьабзэхэр зэралӀанхэу.

А мӀэфӀ дӀэдэм зызцагъэсэрэ МыекӀопэ полигонным щӀэрыонимкӀэ Иофхьабзэ щырекӀокӀыгъэх. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет хэтхэмрэ муниципалитетхэм япашчэхэмрэ лӀашэм игъэфедӀнкӀэ шӀэныгъэу ыкӀи кӀуалайныгъэу ялӀэхэр къагъэлӀэгъуагъэх.

**Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ
ипресс-кӀуыкӀу**

клән, тлэ зэкледзагъэу лф тшлән, тицлфхэм азыфагу иль кшошныгъэр зэрэдгъэпытэщтым тыдэлэжьән фае, — кыхигъэщыгъ Адыгеим и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан.

— Тизэлуклэгъу зегурылоньгъэ хэлъэу дэгъоу клуагъэ. лффыгъо заулу тызтегушылэгъэхэри щы-лэныгъэм гъэцэклагъэ зэрэщы-хуушхэм сицыхъэ тель. Тызэгъусэу лф зэдэтшлэныр ары гухэлъ шъхалэу тилэр, арышъ, лъэныкьо горэмклэ зегурымы-лоньгъэ горэ кытхэтэджэм, псынклэу зэрэдэгъэзыжышъу-щтым сехъырэхышэрэп. Сэ анахъэу сыналэ зытезгъэтыштыр кшош адыгә лъэккым блэгъэ-ныгъэу дытилэр гъэпытэгъэныр, лъэныкьо пстэумкли, зэклэми апэу экономикэмклэ, тизэдэлэ-жьэныгъэ зедгъэушъомбгъуныр ары. Тицлфхэр зегурылохэу, щылэклэшлу ялэу, мамырэу псэ-унхэ фае, — кылуагъ Краснодар краим игубернаторэу Вениамин Кондратьевым.

Шъугу къэтэгъэкължы: мы ильэсым бэдзэогъум Тхьаклушынэ Аслъанрэ Вениамин Кондратьевымрэ «Зэкшошныгъэмрэ зэдэлэжьэныгъэмрэ яхыллагъ» зыфилорэ зэзэгъыныгъэу Адыгә Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ Краснодар краим администрациерэ зэдашыгъэм клэтхэгъэх.

**Адыгә Республикэм
и Лышъхъэ
ипресс-кыулыкъу**

Гухэкълшхо тщыхъугъ

Адыгә Республикэм ис нахыжхэм я Совет ыкли заом, лф-шлэным, Улэшыгъэ Клуачлэхэм, хэбзэху-мэкло кыулыкъухэм яветеранхэм я Совет гухэкълшхо ащыхъугъ самолетэу А 321-у Шарм-эль-Шейх кы-клэу Санкт-Петербург быбынэу щытыгъэр кызырэфэхыгъэм кыыхэклэу цыфыбэ зэрэхэклодагъэр. Ар зэклэми зэдытыкын. Тиреспубликэ ис пстэу-ми ар лъэшэу гукъао зэрашыхъугъэм тицы-хъэ тель. Хэклодагъэ-хэм яунагъохэмрэ ягу-псэхэмрэ гухэкълшхо тщыхъоу тафэтхъау-сыхэ.

**Нахыжхэм я Совет
и Тхьаматэу
ГЪУКІЭЛІ Нурбий
Ветеранхэм я Совет
и Тхьаматэу
КЪОДЖЭ Аслъан**

Плэлъэ кълхъэм тегъэпсыхъэгъэ мурадхэр

Пшызэ шъолъыр игубернатор ІзнатІз Вениамин Кондратьевыр зылухъагъэм ыуж Адыгеим и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан гъунэгъу шъолъырым официалнэ гухэлъ илэу апэрэу клуагъэ.

Гухэлъ шъхалэу ащ илагъэр Краснодар краим иадминист-рация хэт хъугъэхэм нэлъасэ зафишлыныр, плэлъэ кълхъэм тегъэпсыхъэгъэ зэдэлэжьэны-гъэм епхыгъэ мурадхэу мы ох-тэ благъэхэм зэшлохыгъэн фа-ехэм атегушылэгъэныр ары.

Адыгеим и Лышъхъэ игъусагъ республикэм и Премьер-минист-рэу Къумплыл Мурат. Зэлуклэгъум хэлэжыагъэх Краснодар краим ивице-губернаторхэри.

Экономикэм ыльэныкьоклэ, транспорт инфраструктурэм ихъ-хьоныгъэклэ, туризмэмклэ зэды-

зэшлуахыштыр проектхэр ары ана-хъэу кызышъуцугъэхэр.

— Пшызэ шъолъырымрэ Адыгеимрэ административнэ гъунэкпкэ закъохэм анэмыклэ зэрэмылэм игугъу ренэу сэшлы, экономикэмкли, культурэмкли тызэпхыгъ, медицинэмкли гъэс-ныгъэмкли игъэклотыгъэу тызэ-дэлажъэ. Арышъ, унашъохэу шъолъыритлүмэ яфедэхэм ате-гъэпсыхъагъэхэр штэгъэнхэм-кли тизэпхыныгъэ мэхъанэшхо илэу щыт. Нахыбэрэ тызэлү-

Яшлэныгъэхэмклэ зэнэкъокъугъэх

Адыгәкълалэ дэт гурыт еджапІэу N 2-м ия 3-рә классхэм азыфагу джэгукІэ зэнэкъокъу шыкІуагъ. МашІом зыкымыштэнымклэ шапхъэхэр зэрашІэ-рэм ар фэгъэхыгъагъ.

— Цыфым ищылэныгъэклэ машлэм мэхъанэу илэр, ар къэ-мыгъэхуыгъэнымклэ щылэ шап-хъэхэр зэрашлэхэрэр къэгъэ-нэфэгъэныр мурад шъхалэу зэнэкъокъум илагъ, — кылуатэ Урысыем ошлэ-дэмышлэ лф-хэмклэ и Министрествэ и Гъэ-лорышлэплэ шъхалэу АР-м щы-лэм икыулыкъушлэу Арзу Бай-рамовым. — Джащ фэдэу яакъыл, ягупшысаклэ, ялофшлэ-клэ хэхъоныгъэхэр арагъэшлын-хэр ыкли нравственнэ плуны-гъэм ыльэныкьоклэ лыгъэ, ча-ныгъэ, зэмыблэжыныгъэ ахэлъ-хэу гъэсэгъэнхэр пшъэрыль шъхалэу щытыгъ.

Джэгуклэ зэнэкъокъум коман-ди 3 хэлэжыагъ. Ахэм афэгумэ-кълхэрэ ныбджэгъу цыкълхэри къеклоллагъэх.

лофтхъабзэм хэлэжъэнхэм пае ыцлэ, девизыр, шлуфэс пы-чыгъор, мэшлогъэклосэным фэ-

гъэхыгъэу унэмклэ гъэцэклэ-жыын командэ пэпчэ кыугу-пшысынэу щытыгъ. Художест-веннэ къэгъэлъэгъон цыкълу зы-рызи ахэм ягъусагъ.

Клэлэеджаклохэм яухъазыры-ныгъэ профессиональнэ жу-рим уасэ фишыгъ. Кызырэнэ-фагъэмклэ, анахъ дэгъоу кы-члэкълыгъ я 3-рә «Б» классым икомандэ. Теклоньгъэ кыдэ-зыхыгъэхэм щытхъу тхылъхэр аратыгъэх.

Джащ фэдэу машлор къэмы-гъэхуыгъэнымклэ общественнэ зэхэшлыкълыныгъэ ыкли граждан-скэ гупшысаклэ кытклэхуыхэрэ ллэужхэм ахэлъхъэгъэнымклэ ялофшлэн дэгъоу зэрэзэхашэ-рэм фэшл Адыгәкълалэ игурыт еджапІэу N 2-м идиректорэу Абыдэ Светланэрэ ащ игуа-дзэу Яхъуллэ Аминэтрэ щытхъу тхылъхэр афагъэшъошагъэх.

ІШЪЫНЭ Сусан.

Тхьамафэм ихъугъэ-шлагъэхэр

Адыгә Республикэм хэгъэгу кІоцІ Іофхэмклэ и Ми-нистерствэ кызырритырымклэ, блэкІыгъэ тхьама-фэм республикэм бзэджэшІэгъэ 62-рә щызэрахъагъ.

Ахэр: гъэпцлагъэ зыхэлъ бзэджэшІэгъэ 12, тыгуагъэ-хэу 22-рә, нэмыкІхэри. Эко-номикэм ыльэныкьоклэ хэ-бзэгъэуцугъэр гъогогъу 11-рә аукуагъэу хэбзэхуымэкІоу кы-лыкълухэм кыыхагъэщыгъ. Бзэ-джэшІагъэ зезыхъэгъэ нэб-гырә 52-рә агъэунэфыгъ, зэ-хафын алъэкълыгъэр процент 80-м ехъу.

Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шлэгъи 4 къатехъухъагъ. Ахэм зы нэбгырэ ахэклодагъ, нэбгы-ри 6-мэ шъобжхэр атешагъэ-хэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым клэрысхэу водитель 58-рә къа-убытыгъ, гъогурыклоньм ишап-хъэхэр гъогогъу 3162-рә аукуа-гъэу кыыхагъэщыгъ.

Клэп кыырагъотагъ

Джэджэ районым ит стани-цэу Дондуковскэм ильэс 38-рә зыныбжъ хуулыфыгъэу щы-псэурэм иунэ оперативник-хэм кыызалыхъум, клэп грамм 15 кыырагъотагъ. Мы уахътэм уплэкълунхэр маклох.

Ильэси 3-рә хъапсым члэсышты

Зэхэщэгъэ бзэджэшлэ купым хахъэхэу цыфым ишъхъафит-ныгъэ зыкуагъэхэм альэны-кьоклэ кызылэуахыгъэ уголовнэ лфым Мыекъопэ кълэлэ хыку-мыр хэлплагъ ыкли ащ епхы-гъэу унашъо ышыгъ. Мы хъу-гъэ-шлагъэр загъэунэфыгъэр

2015-рә ильэсым имэзай ары. Мыекъопэ районым щыпсэурэ бзылыфыгъэм ыльэныкьоклэ бзэ-джэшлагъэ зэрэзрахъагъэм фэ-гъэхыгъэ кълэбар УФ-м хэгъэгу кІоцІ Іофхэмклэ и Министрест-вэ иотделэу Мыекъуапэ щылэм идежурнэ часть кылэкІэхъагъ. ХэбзэхуымакІохэм нэужым зэ-рагъэунэфыгъэмклэ, бзылыфы-гъэр клэлэ ныбжыкІэ горэм дэжъ хъакІаплэ еблэгъагъ. Унэм исхэу нэбгыритлүм азыфагу зэ-мызэгъыныгъэ кытэджагъ. КІа-лэм игъусагъэхэм бзылыфыгъэм утын гъушъэхэр рахыгъэх, нэ-ужым зэкІоцІаплахъагъ. Зыкы-тІэтэжыныгъэ фежъэ кълэс ащ еоштыгъэх. Хуулыфыгъэхэр фэ-терым зекІыхэм бзылыфыгъэм шъхъафит зишыжыгъ, балко-нымклэ кыкІыжыи, клілэжыгъ.

Бзылыфыгъэм полицием зы-фигъэзагъ, бзэджэшлагъэр зы-щыхуыгъэ чыплэм следствен-нэ-оперативнэ купыр псын-клэу кълэсыгъ. Ау унэм исыгъэ-хэр агъотыжыгъэхэп. Цыфым ишъхъафитныгъэ зэраукуагъэм епхыгъэу хэбзэхуымакІохэм уголовнэ лф кызылэуахыгъ, ащ изэхэфын уголовнэ розыскым икыулыкъушлэхэр фэгъэзэгъа-гъэх. Ахэм зэхэщэгъэ опера-тивнэ лфотхъабзэхэм яшлуагъэ-клэ бзэджашлэхэр агъэунэфы-н

хэ, нэужым кълэуытынгъэ альэ-кълыгъ. Тикълэлэ шъхалэ ильэс 37-рә зыныбжъ хуулыфыгъэу щыпсэурэм лажъэ зэрилэр след-ствием ыгъэунэфыгъ. Мыекъо-пэ кълэлэ хыкумым унашъоу ышыгъэмклэ бзэджашлэр ильэ-си 3-рә хъапсым члэсышты.

Цыф зыукълыгъэр кълэуытыгъ

Адыгеим иполицейскэхэм зэ-хэщэгъэ оперативнэ-лхыхъун лфотхъабзэхэм ауж ыпэкІэ пчъа-гъэрэ хъапсым члэсыгъэ хууль-фыгъэу Красногвардейскэ рай-оным щыщыр кълэуытыгъ. Ильэси 2-клэ узэкІлэбэжыымэ цыф зыукълыгъэу ащ егуцафэх. Аукулгъэр мы район дэдэм щыпсэуштыгъ, ильэс 39-рә хуулыфыгъэм ыныбжыгъ, зы-дэхуыгъэр амышлэу 2014-рә ильэсым имэлылфэгъу мазэ кыщегъэжыагъэу лыхыушты-гъэх. Ильэсныкьоу кыкІоцІ ар зыдэшылэр иблагъэхэм, ила-хылхэм ашлагъэп. Ахэр зэре-гупшысэщыгъэхэмклэ, хуулыфы-гъэм ахъщэ кыгъэхъэнэу нэ-мыкл шъолъыр горэм клөгъэн ыльэкълыштыгъ. Ау лфыр нэ-мыкл шъыпкызу кычлэкълыгъ. Кълэуытыгъэм кызырилота-гъэмклэ, нэбгыритлүм азыфагу зэмызэгъыныгъэ кытэджагъ, ащ кыыхэкІыкІэ ыпэ кыфэгъэ кълэзгырыр кышты, икълэджэ-гъум ышъхъэ еуагъ. Зэриукълы-гъэр кызыгурэлэм хъадэр хатэм щычліллагъ. Хэбзэхуыма-кІохэм следственнэ лфотхъа-бзэхэр рагъэкІокълызэ, бзэ-джашлэм кыгъэлъэгъогъэ чы-плэм хъадэр кыщычлахыжыгъ. Уголовнэ лф кызылэуахыгъ.

Адыгә Республикэм икълэралыгъо учреждениеу чІыопс паркэу «ТхьачІышху» зыфилорэм щылажъэхэрэр гухэкълшхо ащыхъоу фэтхъаусыхэх ялофшлэгъоу, инспектор шъхалэу АкІэгъу Данэ Ахъмэд ыпхъум ятэ дунаим зэрехыжы-гъэм фэшл.

Зэлуклэшхом зыфагъэхъазыры

Мэфэкум, шэклогъум и 12-м партией «Единая Россия» зыфилорэм хэгъэгум ишъолъыр пстэуми ячылплэ къутамэхэм ясекретарьхэм язэлуклэшхо апэрэу зэхещэ. Зэрэнэгъухэрэмклэ, партией хэт нэбгырэ мини 2,7-рэ фэдиз ащ хэлэжьэшт.

Иэштхэр: Къэралыгъо Думэм хэхъаштхэм

Селекторнэ зэлуклэу щылагъэм партией и Генеральнэ совет исекретарэу Сергей Неверовым къызэрэщылъагъэмклэ, зэлуклэшхор зэхещэ-гъэным клэщакло фэхъугъэр партией ипашэу Дмитрий Медведевыр ары. Зэлуклэм илъэхъан тхьаматэм идоклад едэлъушты, еплъыклэу ялэхэр къыралотыкынхэм иамали ялэшт. «Анахь шъхьалэу зытегуш-

япхыгъэ хэдзынхэм апэклэ пэшлорыгъэш мэкъэтыныр, джащ фэдэу къолъхъэ тын-лыхыным пэшлорыгъэш хэбзэгъэуцугъэу щылэм фэгъэхьыгъэ гъэтэрэзыжынхэр штэгъэнхэр. Партией апэрэу пэшлорыгъэш мэкъэтыныр клэу зехищэшт, арышъ, шьолъырхэм ялыклогъэу щылэныгъэм логътхэбзэ гъэнэ-фагъэхэр щызэшлосыхын фаеу хъуштхэм икьюу зэклэ къагу-

рыгъэлогъэным мэхъанэшхо илэу щыт», — къыхигъэщыгъ Къэралыгъо Думэм ивице-спикер.

Политикэ логъхэм язэхэфын фэгъэзэгъэ Гупчэм и Генеральнэ директорэу Павел Данилиным аналэ зытыраригъадзэрэр политикэм ылъэныкъоклэ логъхэм язытет мы зэлуклэм зэрэщытегушылэштхэм нэмыклэу пэшлорыгъэш мэкъэтынхэр тэрэзэу зэхэщэгъэхэ хъунымклэ хэгъэгум ипашэхэм пшъэрылъэу къагъэуцухэрэр икьюу гъэцэ-клэгъэнхэр ары.

«Сыдэу щытми, шьыпкъагъэ хэлэу мэкъэтыныр зэрэкло-щтым зэклэми тыналэ тедгъэ-тын фае. Ащ тетэу партией «Единэ Россией» Къэралыгъо Думэм ихэдзынхэм ахэлэжьэшт кандидатхэу нахь узцыгугъынэу щытхэр къыхихынхэ ылъэкълэшт. Чыплэхэм ялыклогъэм игъоу альэгъухэрэри къыдалъытэщтых», — къылуагъ экспертм.

Адыгеймклэ партией ичылплэ къутамэхэм ясекретарэу 9 тл. Ахэм анэмыклэу къэбар жъугъэм иамалхэм ялыклогъэу

тиреспубликэклэ купым хэхъаштхэри агъэнэфэщтых.

«Бэмышлэу типартией мэхъанэшхо зилэ логътхэбзитлэу зэхышъагъ, ахэр зыфэгъэхьыгъэхэр пэшлорыгъэш мэкъэтыным-рэ къолъхъэ тын-лыхыным пэшлорыгъэш хэбзэгъэуцугъэм фашырэ зэхъоклыныгъэхэмрэ ары. Партией и Апшъэрэ ыкли и Генеральнэ советхэм зэдыр-лягъэ зэхэсыгъом федеральнэ пэшлорыгъэш партией голо-сованиер зэрэклощтым ыкли шьолъыр фракциейхэм япашэхэм ясеминар-зэлуклэ зэрэзэхэщэщтым афэгъэхьыгъэу положением ипроект щытегушылэ-лагъэх. Мы лъэныкъомклэ мэхъанэшхо зилэр федеральнэ гупчэм муниципалитетхэм хэгъэгум политикэм ылъэныкъоклэ анахь зигъо логъыгъоу ыпашхэу къыуцугъэхэмклэ яеплъыклэ зэригъэшлэнэу зызэрафигъэза-гъэр ары», — къылуагъ партией ичылплэ къутамэ исекретарэу, Кошхэблэ районым ипашэу Хьамырзэ Заур.

Пчъэхэр зэлухыгъагъэх

АР-м и Лъэпкъ тхылъеджаплэ Всероссийскэ акцией «Искусствэхэм я Чэщ-2015-рэ» зыфилорэр шэклогъум и 3-м щыкълуагъ. Пчыхъэм сыхъатыр 6-м къыщегъэжьагъэу 9-м нэс тхылъеджаплэм ипчъэхэр цыфхэм афызэлухыгъагъэх, отделхэм зэклэми логъ ашлагъ.

«Искусствэм цыфхэр зэрэ-чаллэх» — ары логътхэбзэм девизэу илагъэр. 2015-рэ илъэ-сым литературэм и Илъэсэу Урысыем щыкълуагъэм тыхэ-

кынышъ, кином и Илъэс ты-зэрэхэхъаштым итамыгъэу, икъежъаплэу ар реклогыгъ.

Тхылъеджаплэм мы логътхэа-бзэм ишъыпкъэу зыфигъэхъа-

зырыгъ. Программэм къыдилы-тэщтыгъ романсхэм якъэлон ыкли нэмыкл чэфыгъо логътхэа-бзэхэр, ау а мафэр Урысыем шьыгъо мафэу зэрэщэгъэнэ-фагъэм зэхъоклыныгъэхэр ащ фишлыгъэх. Арэу щытми, «Ис-кусствэхэм я Чэщ» логътхэа-бзэхэмклэ ушъагъэу, ахэм узы-лэпашэу реклогыгъ.

Программэм къэгъэлъэгъон гъэшлэгъонхэр хэтыгъэх. Гушылэм пае, анахь сурэтышл лэпэ-ласэхэм къащегъэжьагъэу Мые-къопэ художественнэ еджаплэм члэхэм анэсыжъэу ялофшлагъэ-хэм мыщ нэлуасэ защыфэлшын плъэкълэштгъагъэ. А къэгъэлъэгъоным зэхэщаклогъэм «Лъэ-ужхэм язэлхыныгъ» алуи цлэ фашыгъ. Адыгэ республикэ колледжэу Тхьабысым Умарэ ыцлэ зыхъырэм иеджаклогъэми а пчыхъэм мастер-класс гъэ-шлэгъонхэр къатыгъэх.

Тхылъеджаплэм илофшлэ-хэм ялэшлагъэхэр зыщыгу-го-игъэ къэгъэлъэгъонри гъэ-шлэгъоныгъэ. Анахъэу цыфхэр зэзыщэллагъэхэр Пшыжъ Галинэ ыугъоигъэ пкыгъогъэу япон ис-

кусствэм фэгъэхьыгъэхэр арых.

Тхылъеджаплэ залым къэгъэлъэгъонышхоу «Искусствэм идунэе гъэшлэгъон» зыфилорэр щыкълуагъ. Ащ къеклоглагъэхэр искусствэм идунэе хьалэмэт хашагъэх тхылъеджаплэм иабонемент отдел илофшлэу Тхьа-гъэпсэу Светланэ, информа-ционнэ-библиографическэ отде-лым ипашэу Юлия Сосковам, тхылъеджаплэ залым илэшхъэ-тетэу Марина Волковец ыкли нэмыклэхэм.

Къэгъэлъэгъоным ыуж къы-зэлуклагъэхэр фильм зэфэшъ-

хьафхэм арагъэплъыгъэх. Ахэр афэгъэхьыгъагъэх урыс ис-кусствэм имузееу дунаим тет-хэм анахь инэу Урыс музе-ир илъэси 120-рэ зэрэхъугъэм, ежъ Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхылъеджаплэ илоф-шлагъэ ыкли нэмыклэхэм.

«Искусствэхэм я Чэщ» фэ-гъэхьыгъэ логътхэабзэхэм ахэ-лэжьагъ АР-м культурэмклэ иминистр игуадзэу Шъэуапцлэ-къо Аминэт.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Сурэтхэр лэшынэ Аслъан тырихыгъэх.

«Лъыр зытырэр бэмэ, щылэныгъэри нахь клыхъэ хъушт»

Джары зэреджагъэхэр шлушлэ логътхэабзэу УФ-м ошлэ-дэмышлэ логъхэмклэ и Министерствэ и Гъэлорышлэплэ шъхьалэу АР-м щылэм джырэблагъэ зэхышъагъэм. Гъэлорышлэплэм ыкли ащ епхыгъэ подразделениехэм ялофшлэхэр ащ хэлэжьагъэх.

Мыекъуапэ имэшлэгъэклогъэ частэу N1-м илухъаплэ пчэдыжъым жъэу ща-гъэуцугъэ мобилънэ станцией лъы зы-щатыштыгъэм къулыкълушлэхэр чанэу къеклуалэщтыгъэх. Логътхэабзэр къы-зэлухыгъэ, ыпшъэклэ зигугъу къэтшыгъэ гъэлорышлэплэм ипашэу, полковникэу Хьацылкълу Султлан къылуагъ:

Сурэтыр лэшынэ Аслъан тырихыгъ.

— Непэ лъы зытынэу нэбгырэ 95-рэ къыхэтхыгъ. Сыда плэмэ мы илъэсым Теклогыгъэр къызыдахыгъэр илъэс 70-рэ ыкли Урысыем и МЧС зызэхашагъэр илъэс 25-рэ мэхъух. Цыф сымаджэм лэпылэгъу уфэхъунымклэ, щылэныгъэр лъыклотэнымклэ лъытыным имэхъанэ зэклэми тэшлэ. Арышъ, сэ сшъхэклэ щысэ къэсэгъэпкъагъо ыкли апэ лъыр саты.

Ошлэ-дэмышлэ логъхэмклэ къулыкълуым хэтхэр чылплэ эжъу ифэгъэ цыфхэм лэпылэгъу афэхъуным сыдигъуи фэхъа-зырых, япшъэрыл шъхьал. Мы шлушлэ логътхэабзэмкли ахэм гухэлъэу ялагъэр а дэдэр ары.

Сыхъатыр 10-м ехъулэу нэбгырэ 12-мэ лъыр атынэу игъо ифагъэх. Япса-уныгъэклэ ар зыми къехъылъэкълэгъэп.

Логътхэабзэр мобилънэ флешмобклэ аухыгъ. Ащ къыкълырэр — зэклэ хэ-лэжьагъэхэр къэзэрэугъоинхэшъ, гу су-рэтым фэдэу зэхэуцощтых. Ахэм ашъ-хьагъклэ лъагъу жьым хэтэу къэзы-быбыхъэрэ аппаратэу «квадрокоптер» зыфилорэмклэ сурэт тырахы. Ошлэ-дэмыш-лэ логъхэмклэ къулыкълуым итехническэ ухъазырыныгъэ ащклэ къагъэлъэгъуагъ.

ЛЭШЫНЭ АСЛЪАН

Усаклоу Хьалыш Сэфэрбий ыныбжь ильэс 75-рэ мэхьу

Тикьоджэгъу тырэгъушхо

Хьалыш Сэфэрбий Ахьмэд ыкьор къуаджэ Нэтыхуае (Тэхьутэмькьое район) шэклогум и 9-м 1940-рэ ильэсым къыщыхуагъ. Ублэлэ еджаплэр, нэужым Тэхьутэмькьое еджаплэр дэгъуклэ къыухыгъэх. Я 8-рэ классым щеджэщтыгъ ирассказхэр къыхаутыхэ зэхьум.

Сэфэрбий адыгэ клэлэгъэ-джэ институтэу Мыекьуапэ дэ-тым щеджэ зэхьум тхэным нахь зыритыгъагъ, апэрэ усэу къыхиутыгъэр бэмэ агу рыхьы-гъагъ. Тхэкло цлэрылоу Мос-ва дэсыгъэ Еутых Аскэр ащ зеджэм, хэкум къыгъэхыгъэ письмэм дахэклэ игугъу къыщи-шыгъагъ, ар осэ инэу плыт-эн фае...

Къуаджэр къуаджэ зышлэу, ыцлэ рязыгъалорэр ицлэфхэм язеклуакл, ягъэхьагъэхэр. Зи-къуаджэ зыгъашлоу, зылытэу, къоджэдэс хъупхэмэ ащыш Хьалыш Сэфэрбий. 1963-рэ ильэсым къыщегъэжьагъэу ыт-хыгъэх «Гьогумаф, пцлэшхэу цыклур», «Сшлэш мэху» зыфи-лохэрэр, нэмыклхэри. Усэ сбор-никэу поселкэу Яблоневскэм щыпсэурэ поэтхэм къыдагъэ-кыгъэм Сэфэрбий ытхыгъэхэр къыдагъэхьагъ, урысыбзэклэ «Надежда» — 2007-рэ ильэ-сым. Иусэхэр зызыдзэкыгъэр Тихомировыр ары.

2015-рэ ильэсым июбилей ехьуллэу къыдэкыгъ тхылъэу «Перепутые тревог» зыфилорэр

(адыгабзэкли, урысыбзэкли).

Хьалыш Сэфэрбий иуса-бэмэ журналэу «Зэкьош-ныгъэм», «Жьогъобыным», гъэ-зетхэу «Адыгэ макъэм», «Со-ветскэ Адыгеим», «Согласи-ем» бэрэ уащылэклэ, ахэм ащышхэр оредышхэм аралъ-хьагъэх, ублэлэ ыкли гурьт классхэм апае тхылъхэм къа-дагъэхьагъэх.

Хьалыш Сэфэрбий Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз 1997-рэ ильэсым къыщыуб-лагъэу хэт. Сэфэрбий иусэ-хэм, ирассказхэм зэ уяджэклэ икьурэп, къытебгъэзэжъэу, етла-ни уяджэжы пшлэогъоу мэхьу. «Шуфэс, чылэу Хьатрамтыку!» — джары зэреджагъэр Хьа-лыш Сэфэрбий икьуаджэу Нэ-тыхуае ыльапсэ къежьаплэ фэхьугъэр къызырилотыкырэ гукъэклэжь поэмэм. Хы Шуцлэ лушом, Анапэ пэмычыжъэу щы-псэуштыгъэ Нэтыхуае къуаджэу Хьатрамтыку Адыгэ автоном хэкур зызэхьацэм зыщыш лъэ-пкым клэрычыгъэу къэмынэн-хэм фэшл 1924-рэ ильэсым къоджэдэсхэр клэлэульгъэх

ялэпкыгъэхэм къахагъэтыс-хьажынхэу. Джащ тетэу Хьат-рамтыку чылэр Тэхьутэмькьое районым ичлыгу къытысхьа-жыгъ, адыгэ лъэпкэ къута-мэу зыщышым Нэтыхуае цлэу фиусыгъ. «Шуфэс, чылэжъэу Хьатрамтыку!» зыфилорэ по-эмэм Сэфэрбий ильаплэу, ит-хыгъэ пстэури зэзыпхэу щыт ильэпкэ гузэхашлэ щыщ тарихъ гупшысэхэр, гукъэклэжыхэр, оредыжхэр, гыбзэхэр щыш-хьалэх. Бгырыс къуаджэм ихы-шъэ изы лахьэу Хьатрамтыку ипшэшъэ плугъэ физэхалъхэ-гъэ оредыри Хьалышым тыгу къегъэклэжы. Шу, дэгъу, дахэ зыфэллошт шапхэу лъэпкым къыхихыгъэхэр зинэшэнэ Хьат-рамхэм я Пакъэ физэхалъхэ-гъэ оредым непэ тиджэгухэр къыгъэкларэкларэу усаклом етхы. Плэшлэгъу пчъагъэр къы-зэбгыритхуи, Клэлэгъур къыгъатхъэу, Пшъэшъэгъур ыгъашхъоу, Непэ сичылэ инысэщэ джэгъу,

Чэфыгъо къыхипхъэу шылагъ ипчэгур...

Джарэуштыгъу тхаклом блэкы-гъэр, хьугъагъэр ыгъэунэфы-зэ, непэрэ лфыгъохэм уасэ афытигъэшлыным, талыгъэплъэ-ным пыль.

Хьалыш Сэфэрбий ежъ къы-зыщыхуагъэр Нэтыхуае. Иса-быигъо зыщыгъэклогъэ чылагъор, ицлыклогъом лъаплэу къызщи-чыхьэгъэ чыплэхэр шу елэ-гъух, ахэм апэлэпчъэу уахъ-тэ тешилэми, афэзэщы.

Тхаклор фэраз лэжъэкло цы-фэу «рилъэкларэу пклантлэр натлэм», чэщи мафи ымылоу Нэтыхуае игубгъо итэу коц бэгъуагъэр къээзгъэклыгъэм. «Шу сэлэгъу ар зилэнатлэу О уищытху зылэтырэр» — ело усаклом. Дунаир къээзгъэбаи-рэ, къээзгъэкларэкларэ лэжъэ-кло лашхьэхэм ялэклэ къыгу-рылоу ащ етхы:

*Юфым щымыщынэу
Дунаим тетыр
Ащ зэрэклэуштыр
Ежъ ылашхъ.*

Усэу «Зефалэ сикъуаджэ клэраклэу» зыфилорэм Хьалыш Сэфэрбий игуапэу къыщырело-тыкы икьоджэгъухэм ягъот ренэу зэрэхьахорэр:

*Унэхэр тенэчышхъэ заклар.
Ушъагъэх ахэр хьап-чыпккэ.
Дэпкэ дэлулэр арыз.
Укьешы яджэхэшогу.
Машинэр илэгъу
Димыгъэзыхьажъэу
Зырыз дэсыжыыр.*

Адэ сыда тхаклор зымыгъэ-разэрэр? Адыгагъэм, цыфы-гъэм къызэрэщыклэрэр ащ игу-хэкл:

«Къеблагъ» лемакъэр тима-клэу... тызэринэклэу, «Нахьы-

жым ильытэныгъэ... дэпкэ дэ-лулэм джы тэ телуллэ, шлогу-хэкл тхаклом.

Къыщыхуагъэр къодыеп, арэу-штэу непэ цыф зэфыщытыклэ-хэр хьугъэх, агу икьоджэгъу-хэм агу химыгъэкларэу, шъабэу, яхэуконыгъэхэр зыдаригъэшлэ-жынхэм усаклор пыль. Икьод-джэ цыкылу шлулэгъу мылухьжъ фырил усаклом, тыдэ шылэми, ар игупшысэхэм ахэт, фэзэ-щы ыкли клэгъушлэ.

*«Сыпфэраз, о шылэныгъэр,
Къысэптыгъэш Нэтыхуае,
Сырмакъ сэ ащ ыгу».*

Сэфэрбий ащэгъушхуагъэу цы-фылэхэу уцу зымышлэхэу не-пэрэ шылаклар зытезыгъэпсы-хьэхэрэм. Маклар ахэм къи-нэу альэгъурэр, агу ар пклэн-чэп.

*Сэ джыдэдэм сыферэти,
Сыгу закъо мази, тыгъи
Апэшлэту,
Бгъэхэлъ жьуагъоу,
Тэ тичыфхэм
Афэсшыли.*

Хьалыш Сэфэрбий икьоджэ гупсэ физэхильхьэгъэ тхыгъэ-хэр ижырэ лъэхъэнэ чыжъэ-хэм къащегъэжьагъэу нэтыхуае лъэпкым гъэшлэ гьогъу кыхьэу кыкылугъэр къызылотыкырэ, ащ инепэрэ мафэрэ инеушрэ тя-зыгъэгупшысэрэ лэшлагъэх.

Хьалыш Сэфэрбий ыныбжь ильэс 75-рэ непэ мэхьу. Икьод-жэгъухэр, иныбджэгъухэр, илахьылхэр, игупсэхэр, ригъэ-джагъэхэр фэлъалох псауныгъэ пытэ илэнэу, гъэхъэгъэшлэхэр ышлынхэу. Опсэу, Сэфэрбий!

**ХЬАХЬУРЭТЭ
Светлан.**

Нэтыхуае чыплэ тхылъеджа-плэм ипаш.

Мамхыгъэ тыщылагъ

лорылотэзехъэ цлэрылохэу, пщынэо лэпэлэсэхэу, оредыло лэзэхэу Аульэ Олэгъэй, Бедэнэкъо Шъэлихъэ, Былымыхъэ Пагор, Кобл Лыу, Клоэ Зэфэс, Клоэ Исмахылэ, Нэгые Иляс зыщыпсэугъэхэу, непи ахэм ялэпэлэсэныгъэ лызыгъэкларатэхэу Нэгэрэкъо Казбек, Юсуп Заур, Даур Рэмзэнэ зыщышхэу Шэуджэн районым джырэблагъэ тыщылагъ.

Искусствэхэмклэ клэлэцыкылу еджаплэу Лъэцэрыкьо Кимэ ыцлэ зыхьырэм илорылотэ къу-тамэ ишъэожьые купэу «Ты-жыныр» къуаджэу Мамхыгъэ искусствэхэмклэ клэлэцыкылу еджаплэу дэтым ихьакиагъ. Ащ адыгэ оредыжъ эфэшхьаф-

хэу нысэщэ джэгум епхыгъэ-хэр, нарт пщыналъэхэр, лы-хъужь оредхэр къышалауагъэх, адыгэ лъэпкым иижырэ пщы-нэ лэмэ-псымэу шыклэпщынэм оредхэми къашъохэми ямэкъа-мэхэр къырагъэклыгъэх.

Оредыжъ къэлуаклар ягъэшлэ-

Непэ тэ гьогум тыкьытезы-щагъэр тятэжхэм къытфа-гъэнэгъэ клэныр ары. Ахэр ады-гэ лъэпкым иоредыжхэр, ип-щыналъэхэр, ипщынэ лэмэ-псы-мэхэр арых. Ащ епхыгъэу куль-турэмклэ Министерствэм пшъэ-рылэу зыфигъэуцужыгъэр районхэм искусствэхэмклэ клэ-лэцыкылу еджаплэхэм адыгэ лорылотэ къутамэ къащызэлухы-гъэныр ары. Тиеджаплэ лфэу шыреклогларэмклэ клэлэгъа-джэхэм тадэгощэныр пшъэ-рылэу зыфэдгъэуцужыгъэхэм ащыш, — къышлыагъ зэлуклэ-гъум Гьуклэ Замудин.

Хьакларэу зышыреклогларэу еджаплэм иклэлэеджаклохэр агу етыгъэу зэлуклэм хэлэжьагъэх: мэкъамэхэу, оредхэу агу ри-хыгъэхэр къыхагъэщыгъэх, адыгэ къашъохэр къашыгъэх, пхъэклыным фэлэзэ хьушхэ-ри къахэщыгъэх.

— Шъэожьые купэу «Тыжы-ным» фэдэ тэри зэхэтцэн плъэ-кышт, ащ лф дэтшлэн фай, — ело Шэуджэн районымклэ тарихьымрэ культурэмрэ яса-угъэтхэм якъэхуымэн фэгъэ-загъэу Эльдарэ Маринт.

Ащ фэдэ зэлуклэхэм пшъэ-рылэу шъхьалэу ялэр зедэлэжы-ныгъэ хэлэу адыгэ лорылатэр къэхуымэгъэныр ыкли къыклэ-лыкларэу лэуужхэм анэгъэ-сыгъэныр ары.

ШЪХЪЭБЭЦЭ Марин.

Искусствэхэмклэ клэлэцыкылу еджаплэу Лъэцэрыкьо Кимэ ыцлэ зыхьырэм илорылотэ къутамэ иклэлэгъадж.

гъэнымклэ лф адэзышлэрэ Чэ-сэбий Тэмэрэрэ шыклэпщынэ еуаклэм иамалхэр языгъэгъо-тырэ Гьуклэ Замудинрэ агъэ-сэрэ клэлэеджаклохэр купым хэтыгъэх. Я 3-рэ, я 4-рэ ыкли я 5-рэ классхэм ащеджэхэу Бязрыкьо Дамир, Гьогъо Да-мир, Лыбзыу Щан, Лыбзыу Джанти, Осман Нурай, Пашты Гупсэ, Хьут Мыхьамэт нартжъ пщыналъэхэу Саусэрыкьо, Пэ-тэрэз, Ащэмэз, лыхъужь оред-хэу «Хьатх я Кьоклас», «Абдза-хэмэ язекло оред» зыфилорэр къалуагъэх ыкли ахэм анэмыклэу ижырэ къэшъо мэкъамэхэу «Хьакларэ оред», «Къэрэкъамыл», «Пэсэрэ къашъу», «Хьапаклэмэ яорэд», «Абдзэхэ зыгъэлъат», «Щэхэх» зыфилорэр шыклэ-пщынэм къырагъэклыгъэх.

ИНВЕСТИЦИХЭР АІЭ КЪЫРАГЪАХЬЭХЭЗЭ

Гьогубэ агъэкIэжьи́гь

Адыгэ Республикэм ыкӕлӕ шӕхӕлӕ игъогухӕм асфальтыр жъы зыщыхъугӕ ыкӕи машӕхӕр зыщыфӕхъугӕ чыплӕхӕр бӕу ахатыгӕх. Ащ кӕыхӕклӕу ахӕр гӕклӕжыгъӕнхӕм ехыплӕгӕ гухӕлышхо кӕлӕ администратиӕм ыгӕнӕфӕгъаг. Кӕлӕ администрациӕм унӕкоммуналынӕ хъызмӕтымкӕи ыкӕи зетӕгӕпсыхъанымкӕи ӕ Гӕлорышлӕплӕ илофышӕу Александр Лебедевым джырӕблагӕ тызылокӕм кызырӕтиуагӕмкӕи, кӕлӕ гъогухӕр гӕклӕжыгъӕнхӕм пӕлуагӕхъащт мылыкӕмкӕи республикӕи бюджетыр ӕпылӕгъушӕ кӕафӕхъуг, сомӕ миллиони 150-рӕ кӕафитӕпшыг. Агӕклӕжыштых ыкӕи гъогукӕхӕу ашыштыхӕм яхыплӕгӕ проектхӕр зызыхагӕуохӕ нӕуж бюджет мылыкӕм игъӕфӕдӕн ехыплӕгӕ хӕбзӕгӕууцугӕм зӕригӕнафӕрӕм тетӕу зӕнӕкӕуӕхӕр зӕхӕщӕхи, теклоныгӕр кыдӕзыхыгӕ организациӕхӕм зӕзӕгыныгӕхӕр адашыгӕх, лоныгӕо мӕзӕм кӕалӕм лофшӕнышхо шырагӕжъаг. Проектхӕм кыдалтытӕштыг жъы хъугӕ асфальтыр техыжыгъӕнхӕр ыкӕи клӕу тельхӕгъӕнхӕр, гъогубгъухӕм алуӕ бетон гӕ-

чыгыз пкыгыгохэр клэхэмклэ зэблэхуыгэнхэр, ахэм кягот лъэсрыклогуохэр гэклэжыгэнхэр, общественнэ мэханэ зилэ объектхэм адэжыклэ автомашинэ кэуцуплэхэр ащышыгэнхэр, зыдищыклэгэз чыплэхэм гогурыкломон епхыгэ тамыгэхэр ащыгэуцугэнхэр ыки агэклэжыгыгэ гогухэм автомашинэхэмрэ лъэсрыклохэмрэ апае гэтхыгэхэр афэшлыгэнхэр, нэфрыгэуазэхэр зэблэхуыгэнхэр, нэмыкл лошлэнхэр.

Непэ ехуулэу пштэмэ, агэ-
клэжыггэх урамхэу Пионер-
скэм шыц 1ахэу урамэу Ча-
ловым кышыублагэу урамэу
Победэм кынынэсэрэу, урамэу
Победэр урамэу Привокзаль-
нэм кышыублагэу Пушкиным
ыцлэ зыххырем нэсэу. Кэлуа-
гэмэ хушт мы урамыр ав-
томашинэхэр сатыритлоу зэ-
готхэу рыклонхэ альэклынэу
зэрагэлсыгонэр ык1и транспор-
тыр бгуитлук1и шызепеклон
фитэу зэрашыжыггэр, ыпэк1э
аш транспортыр Привокзальнэм-
к1э кык1эу Пушкиным ыцлэ
зыххырем ыльэныкк1э клон
фитэу гэлсыггагэмэ. Джац фэ-
дэу урамэу 12 Мартым шыц

Іахъэу урамэу Чкаловым кы-
щыублагъэу я 3-рэ Интерна-
ционалым ыцІэ зыхьырэм кы-
нэсэу агъэкІэжьи.

Планым тетэу пстэумкли километри 9,5-рэ хьурэ участкэ 12 агьэкӀэжыыт. ГьогушӀ организациехэм официалнэу амьтыгъгӀэхэм, участкэхэм янахыбэм лофшӀэнхэр ащӀахыгъэх, мы мафӀэхэм лоф зычашӀэрэ чыпӀэхэри ахэты. Ахэм ащӀц Лениним ыцӀэ зыхырэ гьогуу джырӀэблагӀэ Адыгеим ипӀацӀэхэр зыдӀшыла-гъэхэр ыкли лофшӀэныр зэрӀащӀызэхӀацӀгӀэм нӀлуасӀэ зызы-щӀафшӀыгӀэр.

СЭХЬУТЭ
Нурбий.

Сурэтыр тэзыхыгээр 1эшьынэ
Аслъан.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Федеральнэ законзу «Урысые Федерацием иргаданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжынхэмклэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ
гарантие шъхьалэхэм яхьыллагъ» зыфилорэм ия 35¹-рэ статья ия 4 — 7-рэ пунктхэр зылъылэсырэ политическэ партиехэу (ахэм
яшъолыр къутамэхэу) Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм, Адыгэ Республикэм имуниципальнэ
образованиехэм яллыкго органхэм ядепутатхэм яхэдзынхэм пае кандидатхэу, кандидатхэм яспискэу хэдзаклохэм зыдырагъштагъэклэ
алъытагъэхэр ыклі хэдзаклохэм ялэпэкладзэхэр зыфаугъоинхэу имышыклагъэхэр къэзгыгъэлыгъагъэхэм яхьыллагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием иргаданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжээнхэмкэлэ фитынгыгуу ялэхэм япхыгызэ гарантие шыхьалэхэм хыхьылагэ» зыфилюрэм ие 351-рэ статья ие 4 — 7-рэ, ие 10-рэ пунктхэм, Урысые Федерацием хэдзынхэмкэлэ и Гупчэ комиссие 2014-рэ ильэсым жоньонгыуаклэм и 13-м ышлыгызэ унашбоу N 230/1468-6-р зытетым адистэу, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэлэ и Гупчэ комиссие **унашбоу ешлы:**

1. Федеральнэ закону «Урысые Федерацион игражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжээнхэмклэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шхьалэхэм яхыылагъ» зыфилорэм ия

35¹-рэ статья ия 4 — 7¹-рэ пунктхэр зылъылэсырэ политическэ партиехэу (ахэм яшьольыр кьутамэхэу) Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм идепутатхэм, Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованиехэм яллык¹о органхэм ядепутатхэм яхэдынхэм пae кандидатхэу, кандидатхэм яспискуэ хэдзаклохэм зыдырагъэштагэк¹лэ алы-тагъэхэр ык¹и хэдзаклохэм ялэпэк¹лэ-дзэхэр зыфаугьоинхэу имыщык¹лагъ-хэр кьэзыгыэльэгуагъэхэр ухэсы-гъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм, Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованийехэм ялыкӀо органхэм ядепутатхэм

яхэдзынхэм пае кандидатхэу, канди-
датхэм яспискэу хэдзаклохэм зыдыра-
гьэштагэклэ алытагэхэр ыкли хэдза-
клохэм ялэпэклдэхэр зыфаугоинхэу
имыщыклагэхэр ктэзыгьэлъэгьогъэ
политическэ партиехэр агъэнафэхэ
зыхьуклэ Адыгэ Республикхэм хэдзынхэр
щызэхэзыщэрэ комиссиехэм мы унаш-
шомрэ Урысые Федерацием хэдзын-
хэмклэ и Гупчэ комиссие 2014-рэ илът-
сым жьонгыгуаклэм и 13-м ышыгъэ
унашхоу N 230/1468-6-р зытетымрэ
лэубытыплэ ктэзыфауашынхэу.

3. Мы унашюр Адыгэ Республикэм хэдэйнхэмкӀэ и Гугчэ комиссие иофициальнэ сайт рагӀэхъанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ

макъэмпрэ» къащыхаутынэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцаклэрэм
Адыгэ Республикэм хэдрэзмэклэ и
Гупчэ комиссиэм исекретарэу Ф. З.
Хъацаулэм гъунэ льифынэу.

Адыгэ Республикэм
хэдзынхэмкӕ и Гупчэ комиссие
и Тхьаматӕ игуадзӕу
Ф. Р. КАЗЫХАНОВ
Адыгэ Республикэм
хэдзынхэмкӕ и Гупчэ комиссие
исекретарӕу
Ф. З. ХЪАЦАЦИ

къ. Мыекъяупэ,
чъэпыюгъум и 29-рэ,
2015-рэ илъэс
N 80/322-6

Адыгэ Республикэм хэдыныхэмкӀэ и Гупчэ комиссие 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 29-м ышӀыгъэ унашъоу N 80/322-6-р зытетымкӀэ аухэсыгъ

Федеральнэ законзу «Урысые Федерацием иргаданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжынхэмклэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ
гарантие шъхьалэхэм яхьыллагъ» зыфилорэм ия 35¹-рэ статья ия 4 — 7-рэ пунктхэр зылъылэсырэ политическэ партиехэу (ахэм
яшъолъыр къутамэхэу) Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм, Адыгэ Республикэм имуниципальнэ
образованиехэм ялыкlo органхэм ядепутатхэм яхэдзынхэм пае кандидатхэр, кандидатхэм яспискэу хэдзаклохэм зымунирагъэштагъэкlo
алъытагъэхэр ыкlo хэдзаклохэм ялэпэкладзэхэр зыфаугъоинхэу имышыклагъэхэр къэзыгъэлъэгъуагъэхэр

N п/п	Политическэ партием ыцI	Кандидатхэу, кандидатхэм яспискэу зыдырагъэштагъэклэ альытагъэхэр ыкли хэ- дзаклохэм ялэпэкладзэхэр зыфаугъоинхэу имы- щыкIагъэхэр кызыщагъэлыгъорэ хэдзынхэр	Лъапсэу щыIэр
1.	Урысые политическэ партиеу «Родина»	Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын	2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетым ия 35 ¹ -рэ статья ия 5-рэ пункт иподпунктэу «а»-р
		Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуа- пэ» инароднэ депутатхэм я Совет идепутатхэм яхэдзын	2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетым ия 35 ¹ -рэ статья ия 6-рэ пункт
2.	Политическэ партиеу «Коммунис- ты России»	Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын	2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетым ия 35 ¹ -рэ статья ия 5-рэ пункт иподпунктэу «а»-р
		Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуа- пэ» инароднэ депутатхэм я Совет идепутатхэм яхэдзын	2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетым ия 35 ¹ -рэ статья ия 6-рэ пункт

Фаризэт зэрилэкляу, макъэ ымыгъэлоу натрыф кырым хэтэу чъэщтыгъэ. Мыгъэ адрэ ильэсхэм афэмыдэу, мэшэла-хъэу, ар бэгъуагъэ. Тхьапэ-хэр шхьонтлагъэхэми, зигъо хъугъэ натрыфыцэхэр ахэтыгъэх. Тыгъоснахыпэ игъунэгъу клэлэцлыкхэм цацэм пылугъэу натрыф жъэгъэ лэшур зэрэ-рагъэшхыгъагъэр Фаризэт ыгу къеклыжыгъ. Ау джа натрыф шыпкхэр ары джыдэдэм ынэ-пашьохэр клэзыутэу, къэзыцун-тхъэщтыгъэр.

Фаризэт зытло-зыщэ шлунклым зытеуцорэр ымыльэгъоу лъэ-пэуагъэ, ыгу елэжыгъэу Тхьэм елпэуагъэ мэзэнэфыр къомыхъа-жъэу тлэкхурэ джыри кьепсы-нэу. Загъорэ мэкъабэ кы-пылуклы шлошэу кыызетеуцо-ти, далощтыгъэ. Натрыф хъа-сэр кызыщиухырым псыхъо цыкыу речъэкы. Ащ иады-рабгъу гъунэгъу чылэу тесым Фаризэтхэм ялахылхэр дэ-сых, ахэм адэжъ зыщигъэбыллы шлоигъоу мэгузакъо. Ежъ ичылэ зыдэгъэзагъэмклэ зыдалорэм, шы цыщ макъэрэ цыфмэ якуо-хъаурэ къэлущтыгъэ.

Къуаджэм шыщ лыжъхэм кызыаралотэжыщтыгъэмклэ, нэгъойхэр шапсыгъэмэ апэмы-чыжъэу псэуштыгъэх. Хэт къа-тебэнагъэми, ахэр арэу ало-щтыгъэ. «Нэгъойхэр къеклон-хэшъ, уахыщт!» — алоты, са-бийхэр агъэщынэщтыгъэх. Ау непэ, щэч хэмылгъэу, нэгъойхэр ары чылэм къеклугъэхэу зезы-пхъощтыгъэхэр. Ахэр арыгъэхэ-ми, нэмыкыгъэхэми Фаризэтклэ тлурэ зыгъэ, зызэригъэбыллы-щтым нахърэ гугъу илагъэп. Емынэм кыхыгъэх ахэр! Яшы цыкылхэм атесхэу, макъи лъакъи кыапымылуклэу, кы-хъарзэм кыдилъэсагъэхэм фэдэу кыдэлъадэхэшъ, къуа-джэр зэрапхъошъ, дэкыжыкы.

Фаризэт дэклонклэ тхьама-фэ нахъ илэжыгъэп. Ипсэлъы-хъо унэгъо баим иккылэу, гъу-нэгъу чылэм шыщыгъ. Ащ ышъхъэ рипэсэр маклэу, зэщы-фэпыкыгъэу, лашэу пылпыр зэклэ тыжыным хэшлыкыгъагъ. Нахыбэм зэрэнэшлошэу, зэ-рэпагэр агу римыхъэу тегушы-лэщтыгъэх. Фаризэт ышхэри ашыпхъу псэлъыхомэ къахи-гъэм фэягъэхэп.

Айтэч Бжъэдыгъу дэгъоу щашлэщтыгъ. Зышлооркъэу, оркъ хабзэхэмклэ псэоу, цыфхэр Зиусхъанклэ кызызэригъаджэ-щтыгъэх. Ау Шапсыгъэ хэгъэгоу ежъ фэдэхэр зэрафыгъэхэм, ыцлэклэ кызызэрэщеджэхэрэм лъэшэу ыгъэгубжыщтыгъэ. Зи хишыхъажыны ылэккыщтэп! Ежыыр ары мы лъэныкъом цыщэу къэцэн къэзыгъоты-гъэр, арышъ, фай-фэмыеми еуцолэщт. Кызыхэкыгъэхэр зэрэлъэкъ лъэрыхыр зыди-шлэжъэу Шапсыгъэ ис пшъэшъэ цлэрылор къахыгъэ.

Фаризэт анахъ пшъэшъэ дахэу, лүшэу, лэдэб хэлъэу зэрэщытыр чылэгъуибылым зэлъа-шлэщтыгъ. Ипшъэшъэ унэ зэ-щыгъончъэу, псэлъыхъоу ыдэжъ къаколщтыгъэр бэ. Ау зэкклэми къахыгъэхэу Айтэч къахыгъэ. Ар зылэгъурэм тыгъэр ыльэ-гъужыщтыгъэп. Зэхихы шлои-гъор кызылоштым ышлуабэ дашлэу, икласэм ежэу Фаризэт цысыгъ ыкли зэрэжагъэр Айтэч кыгъэжыпкыжыгъ. Хабзэм тетэу, лъэтемыгъэу джэ-уап римытыжъэу мэфэ зауэ тыригъашы, дэклонэу зэрэз-гыгъэр псэлъыхъом фаригъэ-лошжыгъыгъ.

Мафэхэр маклох шъхъае, Фаризэт ахэр мазэу кыщэхэу.

Хъэкляко Фатимэ исэнэхъаткля клэлэегадж, Пшы-зэ шьолпыр къэралыгъо университетым ыуж ильэс пчъагъэ хъугъэу Краснодар еджаплэм юф щешлэ. Джэ-джэхъэблэ Хъэклакомэ яныс, Адыгэкъалэ щэпсэу.

Ицлыклогум кыщегъэжыгъэу тхэныр иклас, еджаплэм члэсыгъ иусэхэр «Пионерскэ правдэм» кызыхеутхэм. Етланэ гъэзетхэу «Единство», «Согласие», «Панорама образования» зыфилохэрэм иусэхэр къарыхъэхэу хъугъэ.

Нахъ класэу Фатимэ прозэм зыфигъэзагъ. Иапэрэ повесть журналэу «Литературнэ Адыгеим» 2004-рэ ильэ-сым кыхиутыгъ, ирассказхэр гъэзетэу «Единствэм» кыхъэщтыгъэх. Урысыбзэкля Фатимэ матхэ, ау адыгабзэкля зэдэжыгъэу 2005-рэ ильэсым «Зэкъош-ныгъэм» апэрэу итхыгъэ кыхиутыгъ.

Бзылфыгъэм иповестхэмрэ ирассказхэмрэ зыдэт иапэрэ тхылыр 2012-рэ ильэсым Мыекхуапэ урысыбзэкля кыщыдэклыгъ. Ащ кыдэхъагъэхэм ащыщ непэ нэлуасэ шъузыфэтшыщт повестэу «Сихымэ члыгу» зыфилохэр. Ар зэридзэккыгъ Адыгэ те-левидением тематическэ къэтынхэмклэ иредакция илофышлэу Дышъэклэ Хъабидэт.

Ар зэридзэккыгъ Адыгэ те-левидением тематическэ къэтынхэмклэ иредакция илофышлэу Дышъэклэ Хъабидэт.

ХЪЭКЛЯКО ФАТИМ

Сихымэ члыгу

ПОВЕСТЬ

Айтэч кызыкылокля игушло ера-гъэу ыгъэбыллыщтыгъэ. Ыгу итео макъэ класэм кызызхи-хыным энэгуети, чыжъэу уцущ-тыгъэ, ылэхэр зэрэсысхэрэр кымылэгъуным пае ыгъэбы-ллыщтыгъэх. Джащ фэдизэу шлулэгъуныгъэшхо Айтэч фи-шыгъагъ. Мы клалэм зи мыхъун хильагъоштыгъэп, ар зэкклэми анахъ дэхагъ, дэгъугъ, лүшыгъ...

Янэ, шъхъэихыгъэ дэдэу кымыломи, Айтэч имылькы нэпс-лпыпскля зэрэгъэшъоклы-гъэр гуригъало шлоигъоу бэ рилоштыгъэр. Бжъэдыгъу чы-хабзэхэр фэшъаф шыпкхъэу зэрэщытхэр ыкли унэгъо бай пчъагъэмэ арысхэу зыми фи-мытхэу зэрэщыпсэхуэрэр ып-хъу ышъхъэ ригъэхъаным пы-ллыгъ. Ау Фаризэт ищыккыгъа-гъэр лъэпэлъагъэу, лыгъэ зы-хэлъэу Айтэч ары. Шлулэгъоу класэм фишыгъэм ишэн зэ-рихъоклыным цыгугъыщтыгъэ. Джауштэу цылэныгъэр зэхэтэу шлошъхъуныгъэ илагъ Фаризэт. Ауштэу щытми, янэ джыри гугъэщтыгъэ ячылэ шыщ горэ псэлъыхъомэ къахыгъэщынэу, ау ащклэ лъэшэу хэукоштыгъэ. Сыдми, пхъур агъэхъазыр хаб-зэти, фэлэ-фашлэхэм ауж ихъагъ.

Мэфэ зауэ нылэп зыклэхъо-псыщтыгъэм нэсынклэ къэнэгъа-

гъэр. Ошлэ-дэ-мышлэу къекхъу-гъэ тхьамыкла-гъом игухэлъ лэшлхэр зэкля лэклихыгъэх...

Нэгъойхэу чылэм хъакля-кыоклагъэу ашлэ-шъуштыр ашли дэккыжыгъэхэм ауж ихъагъэхэм Фаризэт ышхэр адэжъагъэх. Ау нэгъойхэр нахъ тхъагъэпцлэу кычлэккыгъэх. Былымэу рафы-жыагъэхэр къа-тырахыжыныу чылэм дэс хуль-фыгъэхэр зыдэккы-хэм, бзэджашлэ-хэм языныкыоу ахэр дэккыным къекжэщтыгъэхэр кыдэлъадэхи, ныбжыкыкыу агъотрэр зэкля апхъуатэзэ чэщ шлунклым хэкло-

дэжыгъэх. Чылэм кыдэхъу-хэрэр Фаризэт янэ зельэ-гъум, Фаризэти, ипшъэшъэ-гъухэми хатэм псынклэу зы-харигъэгъэбыллыхъагъ. Ежъ чыи къэблэчэр ригъэти, унэм ихъа-жыгъ. Фаризэт ятэ шхонч къэ-щэгъахэр пчъэкъуахэм кыоу-сэягъэу ылыгъыщтыгъэ ыкли ишъ-хъэгъусэ ащ рыон ыльэккыныу ыгъэсэгъагъ. Асиет шхончыр кышты, шъхъангъупчъэм кып-ллыгъ. Пшъашъэхэр хатэм хэ-лпэдэнхэу игъо зэрифагъэхэр кызылэгъум, ыгу рэхъатыгъ. Хъэжыыр къаклиуи, хъурэр кыгырилорэм фэдэу, лъэшэу хъакоу пчъэлым кылытлысхъагъ.

Фаризэт чыжъэу чыагъэу кышычхъуштыгъ, ау шлэх дэ-дэу чэу шыхъагъэм лүулагъ. Ипшъэшъэгъухэу хатэхэмклэ ядэжъ къекыхэрэр зельэгъум, ежыри яунэ нахъ цыгупсэ-фыным цыгугъэу кыгъэзэ-жыгъ. Сакыизэ унэм кызые-клошыллэм, ядэжъ шыуитлү дэ-тэу кылылэгъугъ. Хъэм ахэр пчъэм кырымыгъэккылауалэхэу цагум кышачхыхъэщтыгъэ.

Унэмклэ шхонч омаккэ кы-щылугъ. Янэ бзэджашлэхэм кызызашъхъэпаом, хульфыгъэ ис ашлошлы псынклэу хатэмклэ кыагъэзагъ. Фаризэт къащты, ежъ кыальэгъугъэу ыдэжъ къэ-

клох шлошлы, кыккылагъ. Лъэ-шэу чъэщтыгъэ шъхъае, ха-тэм клэ илагъэп. Ыуж ит нэ-гъойхэм залэккымыгъахъэ шло-игъоу ичъэ нахъ ригъэхъу-щтыгъэ. Зэ псыхъом нэсыгъа-гъэмэ, зызщигъэбыллыщтыгъэр Фаризэт ышлэщтыгъэ. Ялахыл-хэм адэжъ нэсынклэ къэнагъэ щылагъэп. Джэнаклэу фадыгъэри ежыри цунтхъагъэх шъхъае, штагъэм хэтэу Фаризэт зи кышлэжыщтыгъэп. «Лъако-хэр, зыжыгъэпсынклэх, нэхэр, шъуппыр, тхъаккымэхэр, шъу-далох! Я Алахъ, Айтэчрэ сэррэ тинасып къэухъум!» Джахэр, ышъхъэ илхэу, кызызетеуцо-мэ, далозэ натрыф кырым хэ-тэу чъэщтыгъэ.

Натрыф хъасэр кызыщиухы-рэм Фаризэт кыхэккы зип-ллыхъагъ. Зи кызымылэгъум псыхъо лъэныкъомклэ ечъэ-жыагъ. Ошлэ-дэмышлэу, кызы-дизыгъэри кыгырымылоу нэ-гъой шыур ыпашъхъэ кыуцуагъ. Фаризэт кыбгъодэлъади, зы-кымышлэжыкыизэ пшъашъэр ыпхъуати, шыпллэм дидзи, игъу-сэхэм ауж ихъажыгъ.

Ба, макля зэрэчъагъэхэр, кышлэжыырэп. Фаризэт чыплэу зэрыфагъэр дэгъоу кыгырыло-щтыгъэ, ау ышхэмрэ ячылэ хульфыгъэхэмрэ къаклэхъан-хэшъ, къатырахыжыныным цы-гугъыщтыгъэ.

Ипшъэшъэ шыс уахътэ ащ фэдэ клэух илэна шъыу?! Адэ иджэгоу ыпэ илыр?! Инысэ джанэ зыфэдэщтыр кыугу-пшысыгъах, джы сыдэу ар хъу-шта?! Адэ ипсэлъыхъоу ишлу-лэгъурэ игухэлъхэмрэ зэрип-хыгъэ Айтэч?! Хъау, зыгорэ шлэгъэн фэе! Чъэм тетэу кы-зыблэккырэ чыплэхэр зэпи-ллыхъэщтыгъэх кыгъэзэжы-мэ гъогур кыгыотыжыныу, ау ышъхъэ кылытэны ыльэккышты-гъэп, шыр лъэшэу чъэщтыгъэ.

«Адэ мы татезыхыжыщт-хэри тыдэ шылэхэ?! Айтэч шъхъэгъусэ фэхъуштым кье-хъулагъэр ышлэгъагъэмэ ныб-жыи афигъэгъуныеп! Мырэуштэу рахыжыагъэхэу бэ къатыра-хыжыгъагъэу нанэ кылытэжы-щтыгъ. Джауштэу джыри орэхъу, си Алахъ!» Ау нэфынэр тлэккы-тлэккызэ мэккыды, ижыкыэцэ-ни хылылэ мэхъу. Дунаири, шъхъэм илхэри къэчэрэгъух, псэ ахэмыллыжыгъэу гупшысэ-хэри, гухэлъхэри мэккыдых...

Пчэдыжыпэ чылымрэ псы-

хъо макъэмрэ Фаризэт кыагъэ-ушыгъ. Нэгъойхэу зытыгъугъэхэр чыгъ члэгъым загъэпсэфэу члэсыгъэх. Ахэм апэмычыжъэу илэгъухэу атыгъугъэ пшъа-шъэхэмрэ клалэхэмрэ шысхэу кылылэгъугъ. Къехъулагъэр зэрэмыпккыхъаплэр кы-гурылохъэу Фаризэт чылылалэм зэккылеуытэ. Ежъ фэдэу хъа-заб хъагъэхэм ядэжъ шлоигъу шъхъае, ыжэ дэкуагъэм ыгъэ-куорэп. Нэпсэу нэгъушъхы-тлэмклэ къечъэхэр хъэдэным зыхещэ.

Гъыным хэтэу кызылэгъэм, ыбгъукля шыс гъунэгъу клалэр кышлэжыгъ. Ащ зыкызызэритла-тэрэм гу лъити, дэлэпылэу фе-жыагъ. Калалэм ылэхэр кытлуп-шышъухэмэ, ежыми кыдылэ-жыщт. Класэр кызыфегъэлан-лэм, Фаризэт ылэхэр кытлупшхи ыльакохэм ауж ихъагъэ кыо-дыеу нэгъойхэм ащыщ горэ кыаколлагъ. Фаризэти клалэри епэгъогъоххэу шысхэм фэдэу зашлыгъ. Шомытэрэхэу кып-ллыгъ, ау зи кымылоу лүкы-жыгъ. Зэрэлыкыжъэу, клалэр адрэ пхыгъэу шысхэм адэжъ чъагъэ. Кытлэтенэу зигъо ифа-гъэхэр, мээ члэхъагъур благъэти, хэлъэдэжыгъэх. Ахэр кызы-лэгъум, нэгъойхэм зэрэгъэкуохэу зыкыапхъуати, ауж ихъанхэу шыхэм ячъэллагъэх шъхъае, уанэхэр ателыгъэхэп. Чэщ ре-нэм къэчъэгъэшхэм зарагъэ-гъэпсэфыныу атырахыгъагъэх. Ауштэу щытми, ащышхэр ате-тлысхъэхи, клэзылэжыгъэхэм алъежыагъэх. Къэнагъэхэр зэб-гырымычыжыныхэу ызыныкыо-хэр кыачъэллагъэх. Ащыщ го-рэм Фаризэт зыкызызэритлэ-гъэр кызылэгъум, нэгъоибзэкля зыгорэхэр кыгырилпчыи ыпхы-жыгъ. Клэзылэжышъугъэхэм яхъуапсэу, Фаризэт афэгъушлоу аккылыллагъ. Нэпсым ытхъа-лэзэ шым ыпллэ джыри да-дзэ, зэкля къэушлунклы...

Зыгорэм ынэгъу макля-мыклэ зэридзэзэ Фаризэт къэнэхъагъ. Ынаплэ кызылэгъым, ыцэмэ къадэплэныр ихъасапэу, лы горэм ыжэпкы лэклэ зыкыхыгъэ-нагъэу кылылэгъугъ. Нэгъоу къэзытыгъугъэхэм афэмыдэхэу, гъэшлэгъонэу фэпагъэхэу лы куп щыт. Ягъончэдхэр быхъух, маисэу ащыгъэхэри, япадохэри кыолэных. Зэрэмыадыгъэхэр ыкли зэрэмынэгъойхэр Фаризэт кызыгъурелом, нахъ кыгу-мэккыгъ. Ыбгъукля кыгыот пшъа-шъэхэри ежъ фэдэу зэпапллы-хъэх, бзэ гъэшлэгъонклэ мэгу-щылэх.

Нэужым кыыхахыгъэхэр зэкля апхыжыкыи, кыошъо цыкылоу псы ныджым лутымклэ ращэ-жыагъэх.

«Уехъырэхъышъэжыныу щы-тэп, гъэрэу таштагъ! Былымым фэдэу ташэщт! Ары шъхъае, тэ тыцылфба?!» — ыгу елэ-жыгъэу Фаризэт зэреложыи.

Чыжъэкля щытэу а шыгъын гъэшлэгъон зыщыгъэмэ ащыщ горэ лъэшэу Фаризэт бэрэ кылылэпллы, ахъщэ дзыо цы-ккыр нэгъоим кыфидзыгъ. Ащ лпыпытэу апхъуати, къуашъом рагъэтысхыи, псым тыхъагъэх.

Плъэмэ, нэпкыр нахъ чы-жъэ мэхъу зэпыт. Ашагъ! Фа-ризэт ашагъ! Адэ Айтэч, джэ-гур, инысэджанэ...?! «На-ан, а синаан, кыыздэлэпы! Ош нэмыккы нахъ лэшлү дунаим тетэп! А синэнэ лэшлү, зэкклэми анахъ сыхъушхъэщт, моу мы чыплэм сыхба?!» Фаризэт гүклэ мэккыо, зыми зэхихырэп...

(Джыри кыккылэпыккышты).

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

2015-рэ илъэсым медицинэм илофышлэхэм
зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъу алэклэгъэхьэгъэнымклэ
лофтхьэбзэ заулэхэм яхьылагъ

Федеральнэ законэу N 326-р зытетэу «Урысые Федерацием шлокл зимылэ медицинэ страхованиер зэрэщызэхэщэгъэм ехьылагъ» зыфилоу 2010-рэ илъэсым шэклогъум и 29-м кыдэклыгъэм ия 51-рэ статья тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Медицинэм илофышлэхэу апшъэрэ гъэсэнэгъэ зилэхэу зыныбжъ илъэс 45-м шломыкыгъэхэу къоджэ псэуплэм лoф щашлэнэу 2015-рэ илъэсым къэклагъэхэм е зы къоджэ псэуплэм къикли лoф ышлэнэу нэмыкл къоджэ псэуплэр кыыхэзыхыгъэхэм зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъу алэклэгъэхьэгъэным тегъэпсыхьэгъэ зэзэгъыныгъэхэр адэшыгъэнхэмклэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ иполномочннэ гъэцэкклэо къулыкъоу Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ гъэнэфэгъэнэу.

2. Медицинэм илофышлэхэу апшъэрэ гъэсэнэгъэ зилэхэу зыныбжъ илъэс 45-м шломыкыгъэхэу къоджэ псэуплэм лoф щашлэнэу 2015-рэ илъэсым къэклагъэхэм е зы къоджэ псэуплэм къиклихы лoф ашлэнэу нэмыкл къоджэ псэуплэр кыыхэзыхыгъэхэм зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъу алэклэгъэхьэгъэным тегъэпсыхьэгъэ зэзэгъыныгъэхэр адэшыгъэнхэмклэ шэпхъэ гъэнэфагъэу щылэхэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.

3. Адыгэ Республкэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ:

1) ыпшъэклэ зигугъу къэтшыгъэ цыфхэм зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъур зыщалэклагъэхьащт мазэм ыпэрэ мазэм и 15-м блэмыклэу шлокл зимылэ медицинэ страхованиемклэ Федеральнэ фондым ищыклэгъэ тхылъхэр лэклигъэхьанхэу;

2) мы унашъом кыизэрэдилытэрэм тетэу зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъур зэралэклагъэхьащтмклэ медицинэм илофышлэхэм зэзэгъыныгъэхэр адишлынхэу.

4. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы унашъом клуачлэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат**

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 14, 2015-рэ илъэс
N 226

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ
иунашъоу N 954-р зытетэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм
зыккыизэрафагъэзэрэ тхылъхэм зэрахалпъэхэрэр
нахьышлэ шыгъэным ехьылагъ» зыфилоу
2015-рэ илъэсым лоныгъом и 30-м аштагъэм
зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Федеральнэ законэу N 59-р зытетэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм зыккыизэрафагъэзэрэ тхылъхэм зэрахалпъэхэрэр нахьышлэ шыгъэным ехьылагъ» зыфилоу 2006-рэ илъэсым жъоныгъуаклэм и 2-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшлы:**

1. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ иунашъоу N 954-р зытетэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм зыккыизэрафагъэзэрэ тхылъхэм зэрахалпъэхэрэр нахьышлэ шыгъэным ехьылагъ» зыфилоу 2015-рэ илъэсым лоныгъом и 30-м аштагъэм мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) унашъом ия 2-рэ пункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Кыкклэлыклогхэрэм пшъэдэклыжъ ахьынэу гъэнэфэгъэнхэу:

1) Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ ыцлэклэ тхыгъэу къагъэхьырэ тхылъхэм ягъэзеклон (канцелярием ипашэу Л. Д. Тян);

2) Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнклэ и Министерствэ ыцлэклэ электроннэ шыклэм тетэу къагъэхьырэ тхылъхэм ягъэзеклон (инспектор шъхьалэу З. Н. Хьацлацлэр);

3) медицинэ лэпылэгъу зараратырэм изытет епхыгъэ лoфыгъохэмклэ цыфхэм къагъэхьырэ тхылъхэм яхэплъэнклэ лoф гъэнэфагъэхэм язэхэфын (лэзэн лoфымклэ отделым ипашэу М. Д. Зезэрахьэр);

4) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм клэлэцыклухэм медицинэ лэпылэгъу зэрашаратырэм епхыгъэ джэпсалъэхэм яхэплъэнклэ лoфэу агъэцаклэрэм изэхэфын (клэлэцыклухэм медицинэ лэпылэгъу ятыгъэнымклэ отделым ипашэу Хь. Хь. Хьаткъор);

5) медицинэ лэпылэгъум кыизэрэдилытэрэм тетэу лэзэгъу уцхэр тэрэзэу алэклэгъэхьэгъэнхэмклэ къагъэхьырэ джэпсалъэхэм яхэплъэнклэ лoфэу агъэцаклэрэм изэхэфын (уцхэр алэклэгъэхьэгъэнхэмклэ отделым ипашэу Т. Г. Полянскаяр);

6) Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ икьулыкьухэм ыкли хэбзэухъумэкло нэмыкл къулыкьухэм къагъэхьырэ тхылъхэу медицинэ лэпылэгъур зараратырэм епхыгъэу щытхэм яхэплъэнклэ лoфэу агъэцаклэрэм изэхэфын (лицензированиемклэ ыкли медицинэ лэпылэгъум изытет уплъэклогъэнымклэ отделым ипашэу Г. А. Сидельниковар)».

2) мы унашъом ия 4-рэ пункт хэт гущылэхэу «Т.Г. Полянскаяр» зыфилохэрэм ауж къыклэлыклогрэ гущылэхэр тхыгъэнхэу:

«медицинэ лэпылэгъур зараратырэр уплъэклогъэнымклэ отделым ипашэу Г. А. Сидельниковар, клэлэцыклухэм медицинэ лэпылэгъу зараратырэм фэгъэзэгъэ отделым ипашэу Хь. Хь. Хьаткъор» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу.

Министрэу МЭРЭТЫКЪО Рустем.
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 20,
2015-рэ илъэс
N 1032

Адыгэ Республикэм лофшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо граждан къулыкьушлэхэм ялэнатлэхэм
къыдалытэрэ пшъэрылхэр агъэцэклэнхэм пае шлэныгъэу
ыкли къулайныгъэу ялэн фаехэмклэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм
фэгъэхьыгъ

Федеральнэ законэу N 79-р зытетэу «Урысые Федерацием къэралыгъо граждан къулыкьур зэрэщахьырэм ехьылагъ» зыфилоу 2004-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштагъэм ия 12-рэ статья, Адыгэ Республикэм и Законэу N 352-р зытетэу «Адыгэ Республикэм къэралыгъо граждан къулыкьур зэрэщахьырэм ехьылагъ» зыфилоу 2005-рэ илъэсым шышъхьэлум и 4-м кыдэклыгъэм ия 8-рэ статья атегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшлы:**

1. Къэралыгъо граждан къулыкьушлэхэм ялэнатлэхэм къыдалытэрэ пшъэрылхэр агъэцэклэнхэм пае шлэныгъэу ыкли къулайныгъэу ялэн фаехэмклэ шапхъэхэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашэ:

1) мы унашъор Адыгэ Республикэм лoфшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкклэо къулыкьухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхьанэу;

2) кыыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакция, мазэ къэс кыдэклирэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм алэклигъэхьанэу;

3) Урысые Федерацием ишъолыырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемклэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмклэ и Гъэлорышлэлэ мы унашъор лэклигъэхьанэу.

3. Официальнэу кызыхаутырэ мэфэм щегъэжьагъэу мы унашъом клуачлэ илэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 8,
2015-рэ илъэс
N 289

Адыгэ Республикэм лофшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм лoфшлэнымрэ
социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ
и Административнэ регламентэу «Вакцинацием ыуж
зипсауныгъэ зэщыкьоныгъэ фэхъугъэ цыфхэм
зэтыгъо къэралыгъо лэпылэгъу ыкли мазэ къэс
ахьщэ гъэнэфагъэ зэралэклагъэхьащтхэр» зыфилорэм
зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу щылэм диштэным пае **унашъо сэшлы:**

1. Адыгэ Республикэм лoфшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Вакцинацием ыуж зипсауныгъэ зэщыкьоныгъэ фэхъугъэ цыфхэм зэтыгъо къэралыгъо лэпылэгъу ыкли мазэ къэс ахьщэ гъэнэфагъэ зэралэклагъэхьащтхэр» зыфилорэм гуадзэм диштэу зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым:

1) мы унашъор Адыгэ Республикэм лoфшлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкклэо къулыкьухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхьанэу;

2) кыыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакция, мазэ къэс кыдэклирэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм алэклигъэхьанэу;

3) Урысые Федерацием ишъолыырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемклэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмклэ и Гъэлорышлэлэ мы унашъор лэклигъэхьанэу.

3. Мы унашъом игъэцэклэн зэрэклорэм иуплъэклу министрэм игуадзэ фэгъэзэгъэнэу.

4. Официальнэу кызыхаутырэ мэфэм ыуж мэфи 7 зытешлэклэ мы унашъом клуачлэ илэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 13, 2015-рэ илъэс
N 296

ТИФЕСТИВАЛЬХЭР

Льапсәм фэзыгъэзэжьи́рэм зеужьи́жьи́

Шьолъыр фестивалэу «Льапсәм фэзыгъэзэжьи́рэм зеужьи́жьи́» зыфи́орэр шәкілогьум и 12 — 15-м Мыекьуапэ шыкьлошт. Ростов хәкум, Краснодар краим, Къэбартэе-Бэлыкъарым, Къэрэштэе-Шэрджэсым, Къалмыкым, Адыгеим ятворческэ купхэр зэхәхэм хэләжэштых.

Адыгә Республикэм культурэм-клә иминистрэу Кьулә Мыхьамэт зэхәшкәло купым изэхәсыгъо кьызэрәщи́луагъэу, пэшлорыгъэш йофыгъохэр дэгъоу агъэцкәлагъэх. «Налмәсым» и Унә фестивалыр шыкьлошт. Хьакләхэм языгъәпсәфыгъо уахьтә гъәшлэгъонәу агъәкьлоным, тиреспубликә итарихь, икульту-рә нахьышлоу ащагъәгъозәнхэм фәш! Адыгеим ехьыләгъә фильмәхэр къафагъәлэ-

гъоштых, тикъушхьәтх лъагәхэр, псыхьо чьәрхэр арагъәлэгъу-штых.

Фестивалым лъәпкьхэм ятворчествэ кьышәлотәшт. Культурэм-клә АР-м иминистрэ игуадзәу Шьәуапцәкьо Аминәт зәгъәпшәнхэр ышыхзәэ, 1997-рә ильәсым кьышәгъәжәгъәу зәлүкәгъухэр Адыгеим зэрәшкәлохэрәм иеплы-кләхэр кьырилолагъэх. Лъәпкь-хэм япәсәрә лъәхьан фагъәзә-жьи́зә, фольклорым, шән-хабзә-

хэм языкьегъәлэтыжьи́н ялахь хашыхьә.

Ансамблэу «Налмәсым» иди-ректор игуадзәу Іәшхьәмәфә Бислән, Адыгә Республикэм лъәпкь культурэмклә и Гупчә ипащәу Кьулә Амәрбий, Адыге-им и Лъәпкь музей идиректорәу Джыгунә Фатимә, зэхәшкәло купым хәтәу Анжәла Иса-евар, культурэмклә Министерст-вәм икьулыкьушәу Хьаджымә Эльвирә, республикэм культурэм-клә иминистрэ иапәрә гуадзәу

Нафиса Васильевар зэхәшкәло купым изәлүкә кьышәгъәлэгъәх.

Зәнәкьокьур шәкілогьум и 13-м рагъәжәшт, и 14-м лъәпкь, мәфәкл шьәуәшәхэр ащыгъхәу Мыекьуапә ипчәгу шьхьаләу В. Лениным ыцләклә шытым кьы-шаубләныш, къаләм иурамәу Краснооктябрьскәм фестива-лым хәләжәхәхәр кьырыкьлоштых.

Фестивалым изэхәшкәлохэм шлоу шылар кьадәхьунәу афәтәло.

Сурәтыр зэхәшкәло купым изәлүкәгъу кьышәтитхыгъ.

БАСКЕТБОЛ

Зичәзыу ешлэгъухэр

Апшәэрә купым хәт баскетбол командәхэм зичәзыу ешлэгъухэр шәкілогьум и 8 — 9-м яләштых. Мыекьопә «Динамо-МГТУ-р» Красно-дар краим икомандәу «Тегасым» тикьалә шылүкәшт. Тхьаумафәм ешлэгъур сыхьатыр 15-м аубләшт, блыпәм 18-м рагъәжәшт.

КІЛӘЦЫКІҮ ФУТБОЛЫМРЭ ПУНЫГЪЭМРЭ

Нәлуасә, ныбджәгъу щызәфәхъух

Адыгә Республикэм футболымклә икьләцыкьу-ныбжьи́клә спорт еджапә лъәпкь зыкьыныгъәм и Мафә фәгъәхьыгъә зәнәкьокьу шыкьлуагъ. Апәрә чьыпәм икьыдәхын 2002 — 2003-рә ильәсхэм кьәхьугъә кьлаләхэр фәбнагъәх.

Тренер-кьләгәаджәхәу Владимир Финьковым ыкьлә Мәшфәшлу Руслән агъәсәрә футболистхэр зызәдәшләхэм, пчәагъәр 4:4-у зәлүкәгъу уахьтәр аухыгъ. 2002-рә ильәсым кьәхьугъә кьлаләхэм якомандәу Владимир Финьковыр зипащәм пенальтикә текьлоньгәр кьыдихыгъ.

Республикэм футболымклә икьләцыкьу-ныбжьи́клә спорт еджапә идиректорәу Хьабәхьу Рустем, ащ игуадзәхәу Владимир Гапон-рә Пәнәшү Мыхьамодәрә кьызәрәтәлуагъәу, урысхэр, адыгәхэр, ермәлхэр, украинцәхэр, джуртхэр, кьәндзәлхэр, нәмыкьхәри кьләцыкьу командәхэм футбол ащәшләх. Спортым эффишәгъәхэр нәлосә кьодьеп, ныбджәгъушү зәфәхъух. Мыекьуапә, республикэм ипсәулә зәфәшхьафхэм ащәджәхәрә зәләкьлох, Іә-пыләгъу зәфәхъух. Футболистхэр дэгъоу зә-рәзәфьыштхэм ишлуагъәклә яләпәсәныгъә хагъахьо, япсауныгъә агъәпытә.

Нәкьлүбгъор зыгъәхьазырыгъәр ЕМТІҮЛЬ Нурбий.

КІҮМЭФЭ ФУТБОЛЫР

Непә аублә

Мыекьуапә футболымклә икьлә-мәфә зәлүхыгъә зәнәкьокьу непә аублә. Командәхэр купишәу го-шыгъәхәу зәдәшләштых. Зәлүкәгъухэр стадионхәу «Юно-стым», ЦКЗ-м, Гавердовскәм дәт ешләпәм ащыкьлоштых.

Зәнәкьокьум исудья шьхьаләу Игорь Калининчәкәр, ащ игуадзәу Вадим Манашировыр агъәнәфагъәх. Мыекьуапә иадми-нистрации физкультурэмклә ыкьлә спортымклә икомитет зәлүкәгъухэр зәхәшәх. Республи-кәм физкультурэмклә ыкьлә спортымклә и Комитет, Адыгеим футбол цыкьлумклә ифе-дерация Іәпыләгъу фәхьуштых.

— Кьымәфә футболым командә 49-рә хәләжәшт, — кьытилуагъ Мыекьуапә иад-министрация физкультурэмклә ыкьлә спор-тымклә икомитет ипащәу Дмитрий Щербане-вым. — Купишәу зәрәгошыгъәхэм ишлуа-гъәклә, спортыр зышлогъәшләгъонхәр алы-пләнхә альәкьышт. Футболым пьуныгъә мәхьанәу иләр кьыдәтпәытәзә, зәлүкәгъухэр дэгъоу зәрәзәхәтцәштхэм тыпылышт.

Кошхьәблә, Шәуджән, Мыекьопә, Шытхьә-лә районхэм, кьаләу Мыекьуапә, нәмыкьхэм якомандәхэр ешләпәхэм ащызәлүкәштых.

Апшәэрә купым хәтхэм футболисти 5 кьы-рагъәбләгъән, зы ешләгъум хагъәләжәхнә фитых. Гушыләм пае, «Мыекьуапәм» щә-шләнхәу Краснодар, Новороссийскә, Моск-ва, нәмыкьхэм якомандәхэм футболист-хәр кьахишын ыльәкьышт.

Апшәэрә купым хәтхәр

1. «Ошьутен»
2. «Ошьутен-2»
3. «Щагъдый»
4. «Мыекьуапә»
5. «Университет»
6. «Юность»
7. «Чыгушхь»
8. «Картонтара»
9. «Урожай»

Ешләгъухэр шәкілогьум и 15-м аубләштых. Апшәэрә купыр стадионәу «Юностым» щызәнәкьокьушт. Ятлонәрә купым хәтхәр ЦКЗ-м щызәлүкәштых. Ящәнәрә купым иешлә-кьохәр Гавердовскәм щызәнәкьокьуштых.

— Осыр лъәшәу кьәсыми, ошхым ешлә-пәр зәлпәкьлүгъәми, командәхәр футбол зә-дәшләштых. Зәнәкьокьум хәләжәхәзә япса-уныгъә агъәпытә, — ело футболымклә судьяу Вадим Манашировым. — Сә спорт уна-гъом сыщәпәлүгъ. Сятәу Семен Мыекьопә «Зәкьошныгъәм» ильәсыбәрә щәшләгъ, сә-ри республикэм икомандә шьхьалә сыхь-тыгъ. Зәнәкьокьур гъәшләгъон хьушәу сә-лпытә.

Зәхәшәкьлохэм спортым пышәгъәхәр ешлә-гъухэм япльынхәу, языгъәпсәфыгъо уахь-тә дэгъоу агъәкьлонәу зәнәкьокьум рагъә-благъәх.

Зәхәзышәагъәр ыкьлә кьыдәзы-гъәкьләрә:

Адыгә Республи-кәм лъәпкь Іофхәмклә, Іәкьлб кьэрәлхэм ащы-псәурә тилъәп-кьәгъухәм адыряІә зәпхыныгъәхәмклә ыкьлә кьәбар жьугъәм иамал-хәмклә и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскәр, 236

Редакциер зыдәшыІәр: 385000,

кь. Мыекьуапә, ур. Первомайскәр, 197.

Телефонхәр: приемнәр: 52-16-79,

редактор шьхьаләм иапәрә гуадзәр: 52-49-44,

редактор гуадзәр-пшәэдәкьыж зы-хьырә секретары: 52-16-77.

Е-mail: adygyvoice@mail.ru

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышәаушыхьаты-гъәр:

Урысые Федерацием хәутын Іофхәмклә, телерадиокьәтын-хәмклә ыкьлә зәлпы-Іәсыкьлә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чьыпә гъәлоры-шләп, зәраушыхьа-тыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916